

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 15-11-12

Αρ. Πρωτ.: Γ.Π 105528
(Σχ. 107013)

- Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
- Τ.Κ. : 101 87 Αθήνα
- Τηλέφωνο : 210.5230110, 5237254
- Fax : 210.5237254

ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Αναφορών

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε αναφορές Βουλευτών

Απαντώντας στις με αρ. 1059/25-10-2012 και 1101/30-10-2012 αναφορές που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Φ. Πατριανάκου και Α. Δαβάκη με θέμα "Αντιμετώπιση ελονοσίας στο Δήμο Ευρώτα Νομού Λακωνίας", σας ενημερώνουμε ότι έχει εκδοθεί και εφαρμόζεται η σχετική Υγειονομική Διάταξη, η υπ' αριθμ. Υ1/ΓΠ/104254 Υπουργική Απόφαση «Μέτρα προστασίας από την ελονοσία» (ΦΕΚ 2109/τ. Β' 21/9/11).

Στην Υγειονομική Διάταξη αυτή παρέχονται τα μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ελονοσίας στη χώρα μας, δίνοντας έμφαση στην αντιμετώπιση των μεταναστών που διαμένουν στη χώρα μας. Συγκεκριμένα, ορίζονται ως υπεύθυνοι για τη δήλωση των περιστατικών ελονοσίας σε εργαζομένους οι εργοδότες, ενώ περιγράφεται ο τρόπος και οι αρμόδιοι για τη χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής στους ασθενείς, καθώς και ο ελεγκτικός μηχανισμός των παραβατών των διατάξεων της εν λόγω Υ.Δ. με τις Υπηρεσίες που θα τον συνιστούν, προσδιορίζονται οι ποινικές ευθύνες και οι κυρώσεις των μη συμμορφούμενων και διασαφηνίζεται μια σειρά άλλων συναφών ζητημάτων.

Επιπροσθέτως, το ΥΥΚΑ σε συνεργασία με το ΚΕΕΛΠΝΟ έχει φροντίσει για την ευαισθητοποίηση του ιατρικού προσωπικού και την ετοιμότητα των υγειονομικών σχηματισμών, προκειμένου άμεσα και αποτελεσματικά να περιθάλπονται οι ασθενείς, καθώς και για τη διανομή έντυπου ενημερωτικού υλικού, με σκοπό την ενημέρωση για τα μέτρα ατομικής προστασίας που συνεπικουρούν στην πρόληψη της ελονοσίας.

Ειδικά στο Δήμο Ευρώτα, δραστηριοποιείται κινητή μονάδα του ΚΕΕΛΠΝΟ, η οποία σε συνεργασία με την Μ.Κ.Ο. «Γιατροί Χωρίς Σύνορα» και με τοπικούς φορείς προσεγγίζει τους κατοίκους πόρτα – πόρτα για την έγκαιρη προστασία και θεραπεία των πασχόντων. Σχετικά με τις δράσεις του ΚΕΕΛΠΝΟ στη περιοχή του Ευρώτα, σας επισυνάπτουμε προς ενημέρωσή σας το υπ' αρ. πρωτ. οικ.11871/16-7-12 έγγραφο του εν λόγω φορέα.

Επιπλέον, σας ενημερώνουμε ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου σε συνεργασία με το Δήμο Ευρώτα έχουν διενεργήσει και συνεχίζουν τις ενδεδειγμένες, σύμφωνα με τις εγκυκλίους της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου, ενέργειες για την καταπολέμηση των κουνουπιών. Επισημαίνεται ότι για τη συγκεκριμένη περιοχή έχει εκδοθεί και άδεια αεροψεκασμών κατόπιν

αιτήματος του Δημάρχου σε υγράτοπους και δυσπρόσιτα σημεία. Επίσης, εντός του Ιουλίου, κατόπιν σύστασης του ΠΟΥ και με την παρέμβαση του ΚΕΕΛΠΝΟ, ολοκληρώθηκε ο υπολειμματικός ψεκασμός εσωτερικών και εξωτερικών χώρων σε όλα τα καταλύματα μεταναστών από ενδημικές για την ελονοσία χώρες, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα κτίρια, αποθήκες και στάβλους.

Συνημμένα:

1. Η από 22-10-12 Έκθεση Επιδημιολογικής Επιτήρησης για την ελονοσία στην Ελλάδα (περίοδος από 1-1-12 έως 22-10-12) του ΚΕΕΛΠΝΟ. (Σελ. 10)
2. Το αρ. πρωτ. Οικ. 11871/16-7-12 έγγραφο του ΚΕΕΛΠΝΟ (Σελ. 7)

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτές: Φ. Πατριανάκου, Α. Δαβάκη

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. Υπουργού
2. Γρ. Υφυπουργού
3. Δ/νση Δημόσιας Υγιεινής
4. Τμήμα Κοιν. Ελέγχου Νομοθ. Συντ. & Κωδικ.

Φ. Ν. ΣΚΟΠΟΥΛΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

1

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Ελονοσία στην Ελλάδα, περίοδος 2012 (01/01/2012 έως 22/10/2012)

Εισαγωγή

Η ελονοσία (malaria) είναι λοιμώδης νόσος που προκαλείται από το παράσιτο «πλασμώδιο» της ελονοσίας και μεταδίδεται κυρίως μέσω δέγματος (τσιμπήματος) μολυσμένου ανωφελούς κουνουπιού (*Anopheles*). Υπάρχουν πέντε είδη πλασμωδίων που προσβάλλουν τον άνθρωπο: *Plasmodium falciparum*, *Plasmodium vivax*, *Plasmodium ovale*, *Plasmodium malariae* και *Plasmodium knowlesi*. Τα συμπτώματα της νόσου (παροξυσμικό έντονο ρίγος, υψηλός πυρετός, εφίδρωση, γενική αδιαθεσία, κεφαλαλγία και μυαλγίες) εμφανίζονται συνήθως από μία έως τέσσερις εβδομάδες μετά τη μόλυνση, ενώ συχνά παρατηρούνται υποτροπές (έως και πέντε χρόνια μετά), κυρίως σε μόλυνση από το *Plasmodium vivax*. Υπάρχει αποτελεσματική θεραπεία για τη νόσο.

Η νόσος ενδημεί σε περισσότερες από 100 χώρες, κυρίως της υποσαχάριας Αφρικής και της Ασίας. Στην Ελλάδα η νόσος εκριζώθηκε το 1974, μετά από εντατικό και επίπονο πρόγραμμα καταπολέμησης (1946–1960). Έκτοτε, καταγράφονται στην Ελλάδα ετησίως περίπου 30-50 κρούσματα που σχετίζονται (στη μεγάλη τους πλειοψηφία) με ταξίδι ή παραμονή σε ενδημική για την ελονοσία χώρα. Σποραδικά κρούσματα χωρίς ιστορικό ταξιδιού καταγράφηκαν το 1991, 1999, 2000, 2009 και το 2010.

Επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου

Τα δεδομένα της επιδημιολογικής επιτήρησης προέρχονται από τις δηλώσεις που αποστέλλουν οι θεράποντες ιατροί στο ΚΕΕΛΠΝΟ για τα κρούσματα με εργαστηριακή διάγνωση ελονοσίας. Το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕΕΛΠΝΟ πραγματοποιεί συστηματική επαλήθευση και διασταύρωση των στοιχείων, μέσω επικοινωνίας με τους θεράποντες ιατρούς, τα γραφεία κίνησης των νοσοκομείων και τα εργαστήρια αναφοράς/επιβεβαίωσης της ελονοσίας (Τομέας Παρασιτολογίας, Εντομολογίας και Τροπικών Νόσων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ), Εργαστήριο Μικροβιολογίας της Ιατρικής Σχολής Αθηνών). Επιπλέον, σε περιπτώσεις κρουσμάτων με ενδείξεις «εγχώριας μετάδοσης» ή σε περιοχές όπου εμφανίζονται συρροές κρουσμάτων, πραγματοποιούνται συνεντεύξεις με τους ασθενείς (ή τους συγγενείς τους) με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου, για τη διερεύνηση πιθανών παραγόντων κινδύνου και τη λήψη αναλυτικού ιστορικού ταξιδιού κατά τα τελευταία 5 έτη πριν από την έναρξη της νόσου, ενώ άμεσα πραγματοποιείται και διερεύνηση του περιβάλλοντος των ασθενών, με την αναζήτηση και άλλων κρουσμάτων σε ακτίνα περίπου 100 μέτρων από την οικία τους.

Επιδημιολογικά δεδομένα 2011

Το καλοκαίρι του 2011 εμφανίστηκε συρροή κρουσμάτων ελονοσίας με ενδείξεις «εγχώριας μετάδοσης» στο Δήμο Ευρώτα Λακωνίας, ενώ σποραδικά κρούσματα χωρίς αναφερόμενο ιστορικό ταξιδιού σε ενδημικές χώρες εμφανίστηκαν σε άλλες 4 Περιφερειακές Ενότητες: Ευβοίας, Λαρίσης, Ανατολικής Αττικής και Βοιωτίας (βλέπε Έκθεση Επιδημιολογικής Επιτήρησης- Ελονοσία στην Ελλάδα, έτος 2011).

2

Συγκεκριμένα, στο Δήμο Ευρώτα Λακωνίας διαγνώστηκαν 27 κρούσματα ελονοσίας που αφορούσαν σε Έλληνες χωρίς ιστορικό ταξιδιού σε ενδημικές για την ελονοσία χώρες και 7 κρούσματα που αφορούσαν σε αλλοδαπούς ασθενείς από μη ενδημικές χώρες (Μαρόκο (1), Πολωνία (1) και Ρουμανία (5), εκ των οποίων οι 2 ασθενείς διαγνώστηκαν στη Ρουμανία). Δηλώθηκαν επίσης 23 κρούσματα ελονοσίας σε αλλοδαπούς ασθενείς από ενδημικές για την ελονοσία χώρες (Πακιστάν (21), Αφγανιστάν (2)), για τους περισσότερους από τους οποίους δεν είναι σαφές το ιστορικό ταξιδιού και η ημερομηνία άφιξής τους στη χώρα. Επιπλέον, κρούσματα με ενδείξεις εγχώριας μετάδοσης στην ίδια περιοχή δηλώθηκαν και το 2009 (6 κρούσματα) και το 2010 (1 κρούσμα).

Επιδημιολογικά δεδομένα, 2012

Από 01/01/2012 μέχρι και 22/10/2012 έχουν διαγνωστεί συνολικά στην Ελλάδα εβδομήντα πέντε (75) κρούσματα ελονοσίας, εκ των οποίων τα 59 εισαγόμενα (53 αφορούν σε μετανάστες από ενδημικές χώρες και 6 σε Έλληνες ταξιδιώτες). Με βάση το ιστορικό μετακινήσεων ή/και το ιστορικό παλαιότερης νόσησης από ελονοσία, τα κρούσματα σε μετανάστες από ενδημικές χώρες θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύουν κατά κύριο λόγο υποτροπές της νόσου. Ένα κρούσμα, που διαγνώσθηκε αρχές Απριλίου, αφορούσε σε μετανάστη από το Μαρόκο, κάτοικο Δήμου Ευρώτα Λακωνίας, με ασαφές ιστορικό μετακίνησης, ενώ ένα ακόμη κρούσμα αφορούσε σε θήλυ ελληνικής εθνικότητας, μόνιμη κάτοικο νομού Αττικής, η οποία είχε διαμείνει στο Δήμο Ευρώτα Λακωνίας τον Αύγουστο του 2011. Και για τα δύο αυτά κρούσματα θεωρείται ότι η μόλυνση συνέβη κατά την περσινή περίοδο μεταδοτικότητας (το 2011) και για το λόγο αυτό δε συμπεριλαμβάνονται στην περαιτέρω ανάλυση. Για τα υπόλοιπα δεκαέξι (16) κρούσματα υπάρχουν ενδείξεις εγχώριας μετάδοσης το 2012. Ο τόπος κατοικίας, η εθνικότητα και η κατάταξη των κρουσμάτων παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.

Αναλυτικότερα, σχετικά με τα δεκαέξι (16) κρούσματα ελονοσίας σε ασθενείς που δεν ανέφεραν ιστορικό μετακίνησης σε ενδημικές για την ελονοσία περιοχές, ο τόπος κατοικίας τους παρουσιάζεται στην Εικόνα 1. Οκτώ από τους ασθενείς αυτούς διαμένουν στο Δήμο Ευρώτα Λακωνίας, δύο στο Δήμο Μαραθώνος Αττικής, δύο στο Δήμο Μαρκοπούλου Μεσογαίας Αττικής, ένα στο Δήμο Αβδήρων Ξάνθης, για ένα κρούσμα ως πιθανός τόπος έκθεσης χαρακτηρίσθηκε η περιοχή της λίμνης Παραλίμνη κοντά στον οικισμό Μουρίκι, Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) Βοιωτίας, ενώ δύο κρούσματα διέμεναν στο Δήμο Σοφάδων Καρδίτσας.

Τα δύο τελευταία κρούσματα αφορούν σε άτομα ρουμανικής εθνικότητας και χαρακτηρίζονται ως «δευτερογενή» (introduced), καθώς έχουν άμεση επιδημιολογική σύνδεση με οκτώ ακόμη, εισαγόμενα κρούσματα που καταγράφηκαν στον ίδιο οικισμό (τα οποία αφορούν σε μετανάστες από ενδημικές

χώρες, που διέμεναν σε κοντινή απόσταση και ανιχνεύθηκαν - στην πλειοψηφία τους - στα πλαίσια ενεργητικής αναζήτησης κρουσμάτων που διενήργησε το ΚΕΕΛΠΝΟ στην περιοχή).

Σε όλους τους ασθενείς χωρίς αναφερόμενο ιστορικό μετακίνησης σε ενδημικές για την ελονοσία περιοχές επιβεβαιώθηκε εργαστηριακά λοίμωξη με *Plasmodium vivax*, από τον Τομέα Παρασιτολογίας Εντομολογίας και Τροπικών Νόσων της ΕΣΔΥ. Στο Διάγραμμα 1 παρουσιάζονται τα κρούσματα ελονοσίας με ενδείξεις εγχώριας μετάδοσης ανά εβδομάδα έναρξης συμπτωμάτων στην Ελλάδα.

3

Στο Δήμο Ευρώτα ΠΕ Λακωνίας, από 01/01/2012 μέχρι και 22/10/2012 έχουν καταγραφεί, επίσης, 15 κρούσματα ελονοσίας σε αλλοδαπούς ασθενείς από ενδημικές για την ελονοσία χώρες (12 από Πακιστάν και 3 από Αφγανιστάν), τα οποία χαρακτηρίζονται ως εισαγόμενα (πρόσφατη ημερομηνία εισόδου στη χώρα, ή πρόσφατο ταξίδι σε ενδημική για την ελονοσία χώρα ή/και ιστορικό ελονοσίας στο παρελθόν). Ο ακριβής τόπος κατοικίας των κρουσμάτων που καταγράφηκαν στην ΠΕ Λακωνίας παρουσιάζεται στην Εικόνα 2, ενώ στο Διάγραμμα 2, παρουσιάζονται τα κρούσματα ελονοσίας ανά εβδομάδα έναρξης συμπτωμάτων.

Οι ηλικίες των ασθενών χωρίς αναφερόμενο ιστορικό ταξιδιού σε ενδημικές περιοχές κυμαίνονται από 24 – 82 έτη (διάμεση ηλικία: 52 έτη). Το 63% των κρουσμάτων είναι άνδρες.

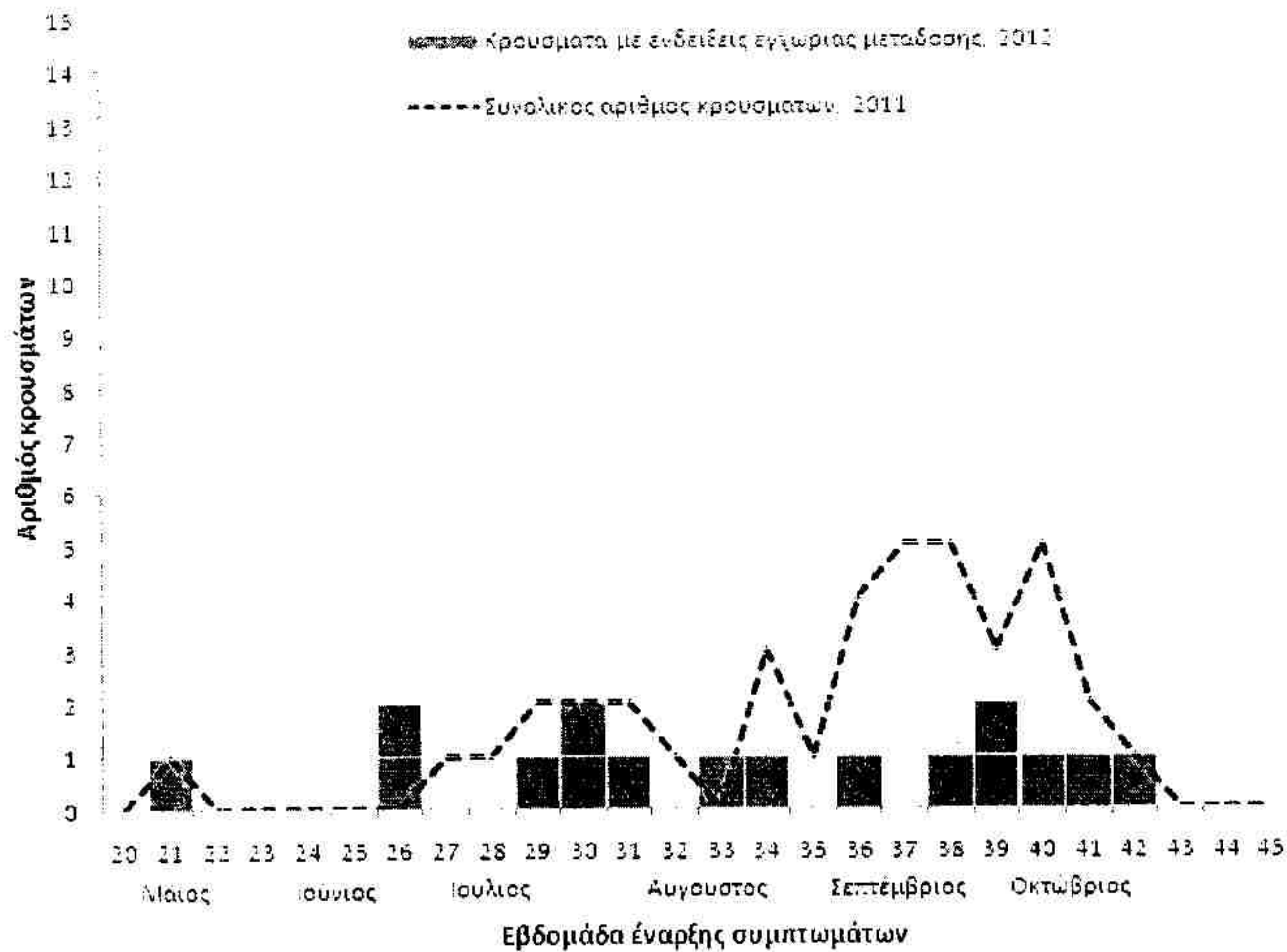
Πίνακας 1. Τόπος κατοικίας, καταγωγή και κατάταξη κρουσμάτων ελονοσίας, Ελλάδα, 01.01.2012-22.10.2012 (n=75)

Π.Ε. Κατοικίας	Κατάταξη Κρουσμάτων Ελονοσίας			
	Εισαγόμενα			Με ενδείξεις εγχώριας μετάδοσης
	Μετανάστες από ενδημικές χώρες	Ταξιδιώτες σε ενδημικές χώρες	Σύνολο	
Αιτωλοακαρνανίας	1	0	1	0
Αργολίδας	1	0	1	0
Αττικής	18	5	23	4
Βοιωτίας	1	0	1	1
Θεσσαλονίκης	2	0	2	0
Ιωαννίνων	3	0	3	0
Καρδίτσας	8	1	9	2
Κέρκυρας	1	0	1	0
Κορινθίας	1	0	1	0
Λακωνίας	15	0	15	8
Ξάνθης	0	0	0	1
Ρεθύμνου	1	0	1	0
Χανίων	1	0	1	0
Σύνολο	53	6	59	16

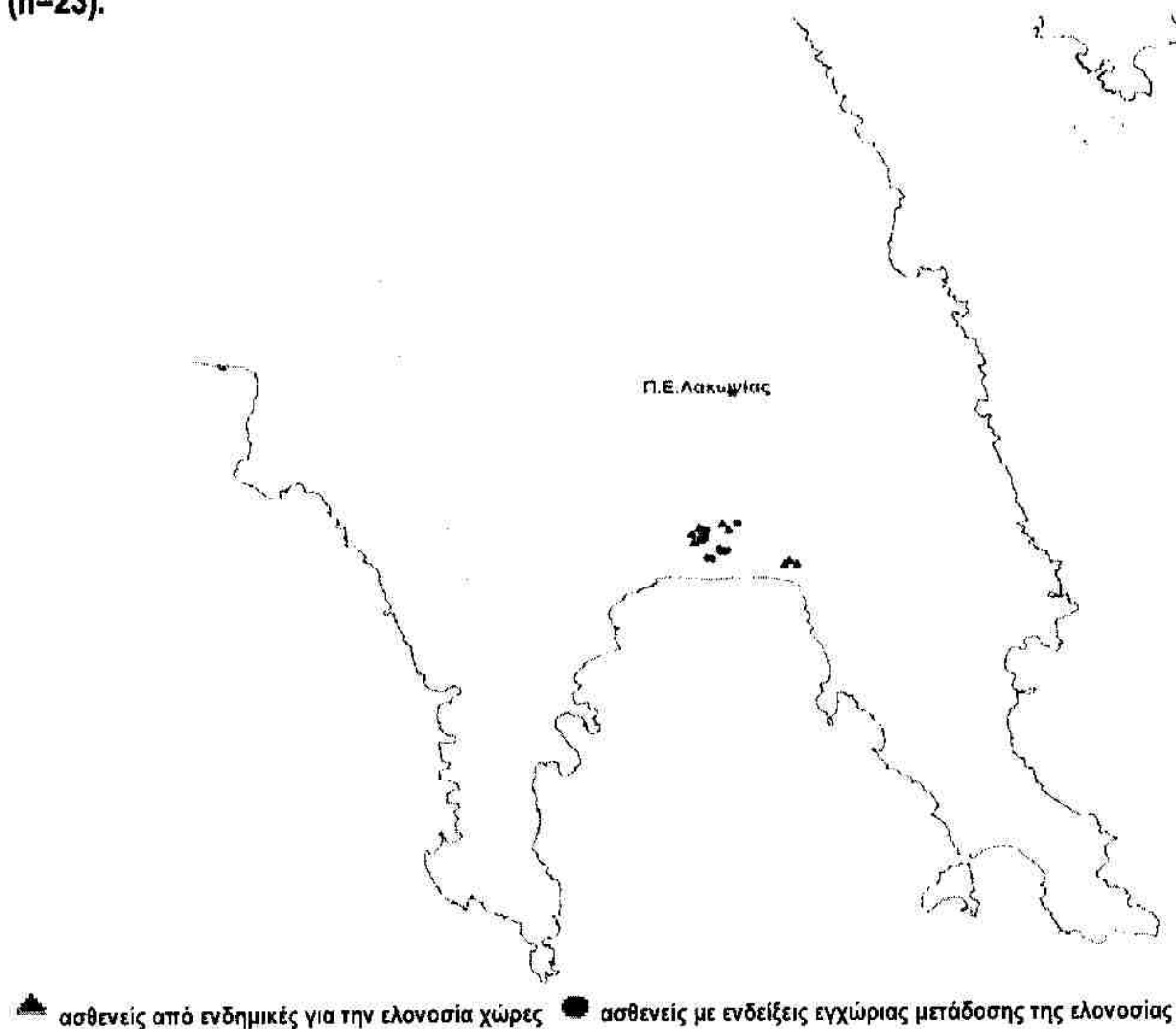
Εικόνα 1. Τόπος κατοικίας ασθενών με ελονοσία χωρίς ιστορικό ταξιδιού σε ενδημική χώρα, Ελλάδα, 01.01 - 22.10.2012 (n=16).

Διάγραμμα 1. Αριθμός κρουσμάτων ελονοσίας με ενδείξεις εγχώριας μετάδοσης ανά εβδομάδα έναρξης συμπτωμάτων, Ελλάδα, 01.01 - 22.10.2012 (n=16).

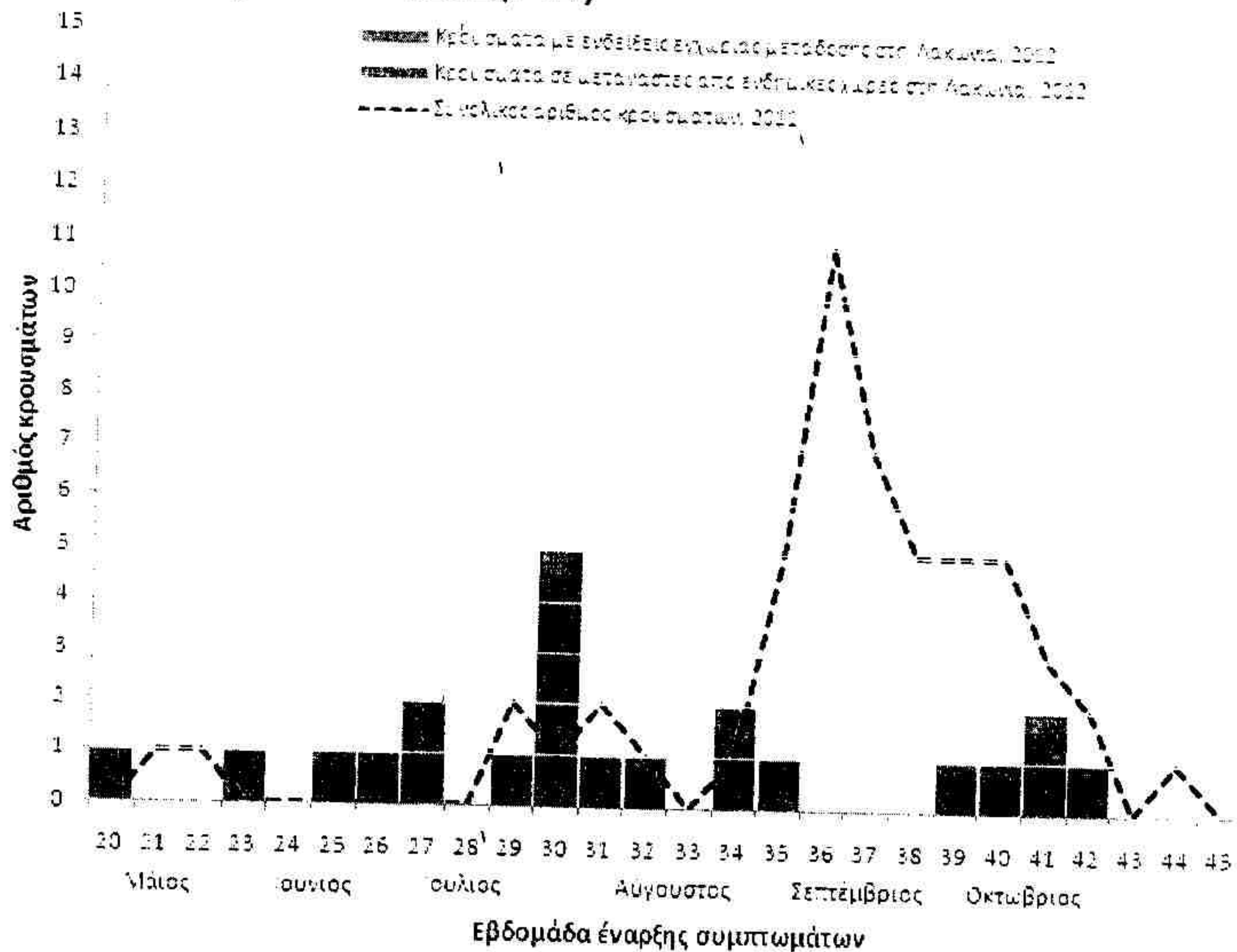

Εικόνα 2. Τόπος κατοικίας ασθενών με ελονοσία, Δήμος Ευρώτα Π.Ε. Λακωνίας, 01.01 - 22.10.2012 (n=23).

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕΕΛΠΝΟ)
Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210 8899 137, 210 8899 052

Διάγραμμα 2. Αριθμός κρουσμάτων ελονοσίας ανά εβδομάδα έναρξης συμπτωμάτων, Δήμος Ευρώτα Λακωνίας, 01.01- 22.10.2012 (n=22*)

*Ένας μετανάστης από ενδημική χώρα που διαγνώστηκε την εβδομάδα 12/2012 δε συμπεριλαμβάνεται στο παρόν γράφημα

Συζήτηση

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει κηρύξει την Ελλάδα ελεύθερη από ελονοσία από το 1974. Όμως, το ενδεχόμενο επανεγκατάστασης της νόσου είναι υπαρκτό, λόγω των παρακάτω παραγόντων:

- (α) Η χώρα αποτελεί τόπο διαμονής και εργασίας μεταναστών από χώρες στις οποίες ενδημεί η νόσος,
- (β) Σε πολλές περιοχές κυκλοφορούν κουνούπια του είδους «ανωφελούς», που αποτελεί το μέσο μετάδοσης της ελονοσίας,
- (γ) Σημειώνεται αλλαγή των περιβαλλοντικών συνθηκών, με συνακόλουθη αύξηση του πληθυσμού και της δραστηριότητας των κουνουπιών.

Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει την αναγκαιότητα χάραξης μιας ευρύτερης στρατηγικής για την καταπολέμηση της νόσου, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την εντατικοποίηση του προγράμματος καταπολέμησης κουνουπιών, την ενημέρωση του κοινού και την ευαισθητοποίηση των ιατρών για την ανάγκη έγκαιρης διάγνωσης και θεραπείας όλων των ασθενών με ελονοσία.

Επιπρόσθετα, πρέπει να επισημάνουμε ότι κατά την φετινή περίοδο αναμένεται ο αριθμός των κρουσμάτων σε μετανάστες από ενδημικές χώρες να είναι υψηλότερος από τα τελευταία έτη λόγω:

- Της ενεργητικής αναζήτησης κρουσμάτων που διενεργείται στο Δήμο Ευρώτα ΠΕ Λακωνίας.

- Της διερεύνησης εστίας κρούσματος που πραγματοποιείται γύρω από κάθε κρούσμα με ενδείξεις εγχώριας μετάδοσης.
- Του μαζικού ελέγχου (screening) που διενεργείται στον Έβρο και σε άλλες επηρεαζόμενες περιοχές της χώρας.
- Της ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τη διάγνωση του νοσήματος που έχει γίνει από το ΚΕΕΛΠΝΟ.

Η έγκαιρη ανίχνευση και θεραπεία των περιστατικών ελονοσίας είναι ένα από τα αποτελεσματικότερα μέτρα για την αντιμετώπιση του νοσήματος και τη μείωση της περαιτέρω διασποράς του.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΕΛΠΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ

Την άνοιξη του 2012, το ΚΕΕΛΠΝΟ ανέπτυξε Σχέδιο Αντιμετώπισης της Ελονοσίας 2012-2015, με βάση το οποίο οι περιοχές (Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι) της Ελληνικής επικράτειας κατατάσσονται σε 4 επίπεδα επικινδυνότητας (0-3), μετά από αρχική εκτίμηση κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τα κρούσματα που έχουν καταγραφεί τα τελευταία 3 έτη σε κάθε περιοχή, την ύπαρξη πληθυσμού μεταναστών από ενδημικές χώρες και τις οικολογικές-κλιματολογικές παραμέτρους κάθε γεωγραφικής περιοχής. Η εκτίμηση κινδύνου ανανεώνεται σε τακτικά χρονικά διαστήματα με τη βοήθεια γεωγραφικού συστήματος χαρτογράφησης (GIS).

Μετά από τη δήλωση κάθε κρούσματος ελονοσίας χωρίς ιστορικό ταξιδιού σε ενδημική χώρα, οι άμεσες δράσεις του ΚΕΕΛΠΝΟ περιλαμβάνουν:

- Ενημέρωση της ιεραρχίας του Υπουργείου Υγείας.
- Ενημέρωση της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας στην εκάστοτε Περιφέρεια.
- Ενημέρωση του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (ΕΚΕΑ) για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την ασφάλεια του αίματος.
- Ενίσχυση της έγκαιρης ανίχνευσης άλλων κρουσμάτων - Διερεύνηση εστίας κρούσματος: Μετά τη διάγνωση κάθε κρούσματος ελονοσίας, κλιμάκιο του ΚΕΕΛΠΝΟ προβαίνουν σε άμεση διερεύνηση της «εστίας» του κρούσματος (focus investigation), δηλαδή διενεργούν έλεγχο για ελονοσία σε όλα τα άτομα που διαμένουν στην περιοχή, σε ακτίνα 100 μέτρων από την κατοικία του ασθενούς, βάσει σχετικού πρωτοκόλλου διερεύνησης και σύμφωνα και με τις οδηγίες του ECDC και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Συγκεκριμένα, διενεργείται εργαστηριακός έλεγχος για ελονοσία σε όλους τους μετανάστες από ενδημικές για την ελονοσία χώρες και έλεγχος για συμπτώματα ελονοσίας ή/και εργαστηριακός έλεγχος σε κατοίκους Ελληνικής υπηκοότητας και αλλοδαπούς από μη ενδημικές χώρες που κατοικούν στην περιοχή διερεύνησης.

Επιπρόσθετα, οι συστηματικές δράσεις του ΚΕΕΛΠΝΟ για την αντιμετώπιση της ελονοσίας στην Ελλάδα περιλαμβάνουν:

I. Ενίσχυση της επιδημιολογικής επιτήρησης της ελονοσίας

- Ενεργητική αναζήτηση κρουσμάτων ελονοσίας στο γενικό πληθυσμό και σε μετανάστες:

Κλιμάκιο του ΚΕΕΛΠΝΟ δραστηριοποιείται στην περιοχή του Δήμου Ευρώτα Λακωνίας (επίκεντρο της συρροής του 2011) από τα τέλη Σεπτεμβρίου 2011, όπου συνεχίζει αδιάλειπτα τη δράση της ενεργητικής αναζήτησης κρουσμάτων ελονοσίας στην περιοχή (βλέπε Ενεργητική Αναζήτηση & Θεραπεία Κρουσμάτων Ελονοσίας, Ευρώτας, Λακωνία). Από τον Απρίλιο του 2012 το ΚΕΕΛΠΝΟ συνεργάζεται στην περιοχή του Δήμου Ευρώτα Λακωνίας με το ελληνικό τμήμα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα (ΓΧΣ), σε όλες τις δράσεις πρόληψης και ελέγχου της ελονοσίας στην περιοχή. Επιπλέον, σημαντική είναι η υποστήριξη των δράσεων από τις υπηρεσίες του Δήμου Ευρώτα και τοπικούς εθελοντές.

Στην περιοχή διαβιούν και εργάζονται σημαντικός αριθμός μεταναστών από ενδημικές για την ελονοσία χώρες (Πακιστάν, Αφγανιστάν κλπ). Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων γίνεται καταγραφή των οικιών και των μεταναστών, ο έλεγχός τους για συμπτώματα συμβατά με ελονοσία, καθώς και η ενημέρωσή τους για την ελονοσία και τα μέτρα προστασίας. Μέσω της δράσης αυτής, έχουν ήδη ανιχνευθεί το 2012 δεκατέσσερα από τα 15 κρούσματα ελονοσίας σε αλλοδαπούς στη Λακωνία, στα οποία έχει χορηγηθεί η κατάλληλη ανθελονοσιακή αγωγή υπό επίβλεψη.

Σημαντικό είναι επίσης ότι στο πλαίσιο της δράσης αυτής στο Δήμο Ευρώτα Λακωνίας ο διάμεσος χρόνος διάγνωσης ελονοσίας στους μετανάστες από ενδημικές χώρες ήταν 2,5 ημέρες (εύρος: 0-10 ημέρες) και των Ελλήνων 4 ημέρες (εύρος: 2-5 ημέρες).

- Μαζικός έλεγχος (Screening) μεταναστών:

Το ΚΕΕΛΠΝΟ σε συνεργασία με το πρόγραμμα ΕΣΠΑ «Ειδικό πρόγραμμα Ελέγχου για τον ιό του Δυτικού Νείλου και την ελονοσία – Ενίσχυση της επιτήρησης στην Ελληνική επικράτεια» του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στο οποίο συμμετέχει, έχει πραγματοποιήσει μέχρι τώρα μαζικό έλεγχο:

- σε 497 μετανάστες από ενδημικές για την ελονοσία χώρες στην περιοχή του Μαραθώνα,
- σε 650 μετανάστες από ενδημικές για την ελονοσία χώρες στην περιοχή του Ευρώτα της Λακωνίας
- σε 143 μετανάστες κυρίως από ενδημικές για την ελονοσία χώρες στην περιοχή του Μαρκόπουλου
- σε 9 μετανάστες από μη ενδημικές για την ελονοσία χώρες στην περιοχή Φίλια Καρδίτσας
- σε κέντρα κράτησης μεταναστών στην Κόρινθο, στη Ξάνθη, στη Κομοτηνή, στη Δράμα και τον Έβρο.

II. Ενίσχυση της εργαστηριακής διάγνωσης της ελονοσίας μέσω προγράμματος εκπαίδευσης μικροβιολόγων σε διάφορες περιοχές της χώρας, βάσει της εκτίμησης κινδύνου. Το ΚΕΕΛΠΝΟ στο πλαίσιο και σε συνεργασία με το ειδικό πρόγραμμα ΕΣΠΑ προμηθεύτηκε 15.000 τεμάχια Ταχέων Διαγνωστικών Δοκιμασιών (RDTs) για τη διάγνωση της ελονοσίας, τα οποία χρησιμοποιούνται από τα κλιμάκια του ΚΕΕΛΠΝΟ, καθώς και από τα Κέντρα Υγείας και Νοσοκομεία του ΕΣΥ, κυρίως σε περιοχές Επιπέδου Επικινδυνότητας 2 και 3. Ακόμη 10.000 τεμάχια RDTs για την ελονοσία προμηθεύτηκε το Ελληνικό Τμήμα των ΓΧΣ για τον ίδιο σκοπό. Θεωρείται ότι η χρήση των RDTs συμβάλλει στην έγκαιρη διάγνωση των κρουσμάτων ελονοσίας και η μέχρι τώρα εμπειρία δείχνει ότι οι δοκιμασίες αυτές έχουν υψηλή αξιοπιστία.

III. Συστηματοποίηση της θεραπείας της ελονοσίας σύμφωνα με εθνικές κατευθυντήριες οδηγίες. Για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της θεραπείας συστήνεται επίσης συγκεκριμένο πρωτόκολλο παρακολούθησης των ασθενών κατά τη διάρκεια και μετά τη συμπλήρωση της θεραπείας.

IV. Ενημέρωση- ευαισθητοποίηση κλινικών και εργαστηριακών ιατρών για τη διάγνωση της ελονοσίας, σε περιοχές Επίπεδου Επικινδυνότητας 1, 2 και 3. Συνολικά έχουν πραγματοποιηθεί (σε συνεργασία με το ειδικό πρόγραμμα ΕΣΠΑ) 45 ημερίδες σε όλη την επικράτεια, για ιατρονοσηλευτικό προσωπικό δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (επαγγελματίες υγείας Νοσοκομείων και Κέντρων Υγείας, ιδιώτες κλινικοί ιατροί, μικροβιολόγοι, αιματολόγοι, εντατικολόγοι).

V. Ενημέρωση κοινού για τα ατομικά μέτρα προστασίας από τα κουνούπια: ενημερώσεις κοινού και μαθητών, με ημερίδες σε περιοχές Επίπεδου Επικινδυνότητας 1-3, με διανομή έντυπου υλικού και μέσω της ιστοσελίδας του ΚΕΕΛΠΝΟ. Συνολικά, έχουν πραγματοποιηθεί 22 ενημερωτικές ημερίδες για το κοινό σε διάφορες περιοχές της χώρας, 43 ενημερώσεις σε σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δυναμικότητας >6.000 μαθητών) και 31 ενημερώσεις σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (δυναμικότητας >5.400 μαθητών). Το ενημερωτικό υλικό για τα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια και οι παρουσιάσεις, που έχει δημιουργήσει το ΚΕΕΛΠΝΟ για τη φετινή εκστρατεία επικοινωνίας, είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα www.keelpno.gr και διατίθενται για οποιαδήποτε χρήση. Ταυτόχρονα, προβάλλεται τηλεοπτικό βίντεο για τα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια στα τηλεοπτικά κανάλια εθνικής εμβέλειας, με χρήση του κοινωνικού χρόνου.

Δράσεις για τα προγράμματα καταπολέμησης κουνουπιών - Εντομολογική επιτήρηση

Η Επιστημονική Ομάδα Εργασίας για τα Νοσήματα που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές του ΚΕΕΛΠΝΟ, με βάση την εμπειρία της περιόδου μετάδοσης 2011, δημιούργησε το Νοέμβριο του 2011 εκτεταμένες τεχνικές οδηγίες προς τις αιρετές Περιφέρειες της χώρας, προκειμένου να βοηθηθούν στην προκήρυξη των έργων κωνωποκτονιών και εντομολογικής επιτήρησης (σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών). Οι οδηγίες αυτές προωθήθηκαν ηλεκτρονικά προς τους αιρετούς Περιφερειάρχες την 1^η Δεκεμβρίου 2011 με συνοδή παρότρυνση να πραγματοποιηθούν έγκαιρα οι προκηρύξεις, με ικανοποιητικό προϋπολογισμό και με έγκαιρη ανάθεση της επίβλεψης των έργων σε προσωπικό της κάθε Περιφέρειας.

Το ΚΕΕΛΠΝΟ επίσης, προκήρυξε, το 2011 και το 2012, ειδικά έργα χαρτογράφησης των εστιών αναπαραγωγής κουνουπιών, χωρίζοντας την ελληνική επικράτεια σε τρεις μεγάλες περιοχές: Β. Ελλάδα (Δυτική, Κεντρική, Ανατολική Μακεδονία και Θράκη), Στερεά Ελλάδα και Αττική, Δυτική Ελλάδα και Πελοπόννησος. Τα έργα αυτά περιλαμβάνουν την τοποθέτηση εντομοπαγίδων, την παρακολούθηση των πληθυσμών και την ταυτοποίηση των κουνουπιών σε όλη την επικράτεια. Τα αποτελέσματα της μελέτης χαρτογράφησης του 2011 απεστάλησαν - την άνοιξη του 2012 - στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Υγείας προκειμένου να γίνει καλύτερος προγραμματισμός των δράσεων εντομοκτονίας και να τεθούν οι κατά τόπους προτεραιότητες.

Συμπληρωματικά, από το ΚΕΕΛΠΝΟ σε συνεργασία με ειδικό πρόγραμμα ΕΣΠΑ πραγματοποιούνται:

- έλεγχος/ ταυτοποίηση των κουνουπιών που συλλέγονται με τις εντομοπαγίδες (ΕΣΔΥ & Γεωπονικό Τμήμα Παν/μιο Θεσσαλίας, Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο),
- γενετική ταυτοποίηση δείγματος κουνουπιών (πέραν της μορφολογικής στο Τμήμα Βιοχημείας, Παν/μιο Θεσσαλίας),

- έλεγχος αντοχής στα εντομοκτόνα (Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο).

Ενημέρωση/εκπαίδευση τοπικών αυτοδιοικήσεων: Το ΚΕΕΛΠΝΟ, σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, διοργάνωσε εκπαιδευτικά/ενημερωτικά σεμινάρια για την επίβλεψη των έργων κωνωποκτονίας ειδικά για το προσωπικό των Δήμων και Περιφερειών, σε περιοχές Επιπέδων Επικινδυνότητας 2 και 3.

Παράλληλα, με τη συνδρομή εμπειρογνώμονα του CDC ΗΠΑ και του ΠΟΥ, ο οποίος επισκέφθηκε τη χώρα μας τον Ιούνιο του 2012, έγινε εκπαίδευση-ενημέρωση των εποπτών δημόσιας υγείας σε μέτρα καταπολέμησης των κουνουπιών. Η επίσκεψη του ήταν εξαιρετικής σημασίας, καθώς διαπίστωσε το υψηλό επίπεδο των εφαρμοζόμενων διαδικασιών εντομολογικής επιτήρησης στα διάφορα μέρη που επισκέφθηκε και ιδιαίτερα των μέτρων ελέγχου που εφαρμόζονται στο Δήμο Ευρώτα.

10

Επικοινωνία με φορείς δημόσιας υγείας του εξωτερικού: Το ΚΕΕΛΠΝΟ βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και ανταλλαγή απόψεων και τεχνογνωσίας με Ευρωπαϊκούς (ECDC) και Διεθνείς οργανισμούς δημόσιας υγείας (ΠΟΥ), καθώς και με ειδικούς στα θέματα ελονοσίας και εντομολογίας. Ειδικοί εμπειρογνώμονες των οργανισμών αυτών έχουν επισκεφθεί επανειλημμένως τη χώρα μας.

Προτεινόμενες οδηγίες προς ταξιδιώτες που σκοπεύουν να επισκεφτούν τις περιοχές της Ελλάδας με κρούσματα ελονοσίας με ενδείξεις εγχώριας μετάδοσης.

Το ΚΕΕΛΠΝΟ, βάσει της επιδημιολογικής εικόνας του νοσήματος και των εφαρμοζόμενων μέτρων ελέγχου, θεωρεί ότι ο κίνδυνος μετάδοσης της ελονοσίας στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά χαμηλός. Για το λόγο αυτό, **δε συνιστά λήψη προληπτικής φαρμακευτικής αγωγής** έναντι της ελονοσίας, σε άτομα που σκοπεύουν να επισκεφτούν οποιαδήποτε περιοχή της χώρας, στην οποία έχουν εμφανιστεί ως σήμερα κρούσματα με ενδείξεις εγχώριας μετάδοσης της νόσου. Παρόλα αυτά, είναι αναγκαία η λήψη όλων των προτεινόμενων μέτρων για την προστασία από τα κουνούπια.

Μαρούσι, 16.7.19

Αρ. πρωτ.: ε/α 11871

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.)**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Γραφείο : Προέδρου
Διεύθυνση : Αγράφων 3-5, Μαρούσι
Ταχ. Κώδικας : 151 23
Τηλέφωνο : 210-52 12 007/009
Φαξ : 210-52 12 064

Προς:

Δήμαρχο Ευρώτα
κο Ιωάννη Γρυπιώτη
Ταχ. Δ/ση: Σκάλα, Λακωνία
Ταχ. Κώδικας: 230 51
Τηλέφωνο: 27353 - 60036
FAX: 27350 - 24 032

ΘΕΜΑ: «Ενημέρωση για τις δράσεις του ΚΕΕΛΠΝΟ για την αντιμετώπιση της ελονοσίας στο Δήμο Ευρώτα, Λακωνίας»

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε,

Κατ' αρχήν θα ήθελα να σας συγχαρώ για την ενεργητική σας συμμετοχή, επίβλεψη και την ουσιαστική δέσμευσή σας για την επιτέλεση των έργων εντομοκτονίας στην περιοχή ευθύνης σας. Κατόπιν της συνεχούς επαφής μας με σειρά υπηρεσιακών παραγόντων από άλλες Περιφέρειες της χώρας μπορούμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι ο Δήμος σας είναι ο πλέον συνεπής όσον αφορά στα έργα προνυμοφοκτονίας και υγειονομικής διαχείρισης του περιβάλλοντος χώρου.

Σε συνέχεια προηγούμενης επικοινωνίας μας θα ήθελα να σας κρατήσω ενήμερο σχετικά με τις δράσεις του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. στην περιοχή του Δήμου σας για την αντιμετώπιση της ελονοσίας.

Όπως γνωρίζετε κλιμάκια του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. και των Γιατρών Χωρίς Σύνορα (ΓΧΣ) συνεχίζουν αδιάλειπτα τη δράση της Ενεργητικής Αναζήτησης Κρουσμάτων Ελονοσίας στη περιοχή του Δήμου Ευρώτα. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων συνεχίζουμε την καταγραφή τόσο των οικιών όσο των μεταναστών, όσο και την ενημέρωσή τους για το θέμα της ελονοσίας και της αναζήτησης ιατρικής συμβουλής με την εμφάνιση συμπτωμάτων ελονοσίας. Από την προσπάθεια αυτή όπως γνωρίζετε έχουμε ήδη ανιχνεύσει 5 κρούσματα ελονοσίας σε αλλοδαπούς, στα οποία χορηγείται η κατάλληλη ανθελονοσιακή αγωγή υπό επίβλεψη.

Ταυτόχρονα και μετά την διάγνωση όλων των κρουσμάτων ελονοσίας είτε σε μετανάστες είτε σε Έλληνες κατοίκους της περιοχής σας, τα κλιμάκια του ΚΕΕΛΠΝΟ και των ΓΧΣ, ακολουθώντας το πρωτόκολλο διερεύνησης που έχουμε αναπτύξει με τις οδηγίες του ECDC και του ΠΟΥ, προβαίνουν σε άμεση διερεύνηση εστίας κρουσματος (focus investigation) σε περιοχή που αντιστοιχεί σε ακτίνα 100 μέτρων από την κατοικία του/της ασθενούς. Το πρωτόκολλο αυτό περιλαμβάνει

- αιμοληψίες για τη διάγνωση της ελονοσίας σε όλους τους μετανάστες από ενδημικές για την ελονοσία χώρες που κατοικούν στην περιοχή διερεύνησης.

- έλεγχος για συμπτώματα ελονοσίας των Ελλήνων κατοίκων (και των μεταναστών από μη ενδημικές χώρες) της ίδια περιοχής.

Στο πλαίσιο αυτών των διερευνήσεων έχει γίνει αιμοληψία σε 91 μετανάστες από ενδημικές για την ελονοσία χώρες και έχουν πραγματοποιηθεί επισκέψεις, για αναζήτηση συμπτωμάτων ελονοσίας, σε 56 κατοικίες Ελλήνων και μεταναστών από μη ενδημικές για την ελονοσία χώρες, στις οποίες διαβιούν συνολικά 177 άτομα. Έως τώρα δεν έχει ανιχνευθεί κανένα θετικό κρούσμα ελονοσίας.

Θα ήθελα επίσης να σας ενημερώσω ότι το ΚΕΕΛΠΝΟ εισήγαγε μεγάλη ποσότητα Ταχέων Διαγνωστικών Δοκιμασιών (RDT) για τη διάγνωση της ελονοσίας μετά την αντίστοιχη εισήγηση των εμπειρογνημόνων, τα οποία χρησιμοποιούνται από το κλιμάκιο ΚΕΕΛΠΝΟ & ΓΧΣ, αλλά έχουν επίσης διανεμηθεί και στο ΚΥ Βλαχιώτη και στα ΓΝ Μολάων και Σπάρτης. Θεωρούμε ότι η χρήση των RDT συμβάλλει στην έγκαιρη διάγνωση των κρουσμάτων ελονοσίας στη περιοχή και η μέχρι τώρα εμπειρία μας βασισμένη τόσο στην ενεργητική αναζήτηση κρουσμάτων ελονοσίας, όσο και στα δύο μαζικά screening ασυμπτωματικών μεταναστών, που όπως ήδη γνωρίζετε, πραγματοποιήθηκαν τον Απρίλιο και τον Ιούνιο του 2012 στο Δήμο Ευρώτα, δείχνει ότι οι Δοκιμασίες αυτές έχουν υψηλή αξιοπιστία.

Επίσης, το ΚΕΕΛΠΝΟ έχει αναπτύξει πληροφορικό υλικό για την ενημέρωση των επαγγελματιών υγείας και του κοινού, δράση την οποία θεωρούμε εξαιρετικά σημαντική αφ' ενός για την έγκαιρη διάγνωση των κρουσμάτων ελονοσίας, και αφ' ετέρου για την διάδοση των ατομικών μέτρων προστασίας από τα κουνούτσια. Ο κύκλος των ενημερωτικών συναντήσεων στο θέμα της διάγνωσης και θεραπείας της ελονοσίας με επαγγελματίες υγείας της Λακωνίας έχει συμπληρωθεί. Συνολικά έχουν διοργανωθεί 2 ημερίδες για ιατρονοσηλευτικό προσωπικό και σειρά συμπληρωματικών επισκέψεων στα ΚΥ και σε ιδιωτικά ιατρεία (παθολόγων, πνευμονολόγων, παιδίατρων και βιοπαθολόγων) της ΠΕ Λακωνίας. Επιπρόσθετα όπως γνωρίζετε, και με τη δική σας συνδρομή, πραγματοποιήθηκε σειρά ενημερώσεων για την ελονοσία τον Απρίλιο 2012 σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Δήμο Ευρώτα, και την περίοδο Μαΐου-Ιουνίου 2012 για το κοινό. Επιπλέον, έγινε περαιτέρω εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας πρωτοβάθμιας φροντίδας στη χρήση των Ταχέων Διαγνωστικών Δοκιμασιών (RDT) για τη διάγνωση της ελονοσίας από το κλιμάκιο ΚΕΕΛΠΝΟ & ΓΧΣ, και στην μικροσκοπική διάγνωση της ελονοσίας με εμπειρογνώμονες της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ). Στο πλαίσιο της συνεργασίας μας με το Ελληνικό τμήμα των ΓΧΣ, από τον Ιούνιο 2012 έχει διατεθεί από την οργάνωση στην περιοχή σας ένας εργαστηριακός τεχνολόγος από το εξωτερικό με εμπειρία στην ελονοσία, ο οποίος υποστηρίζει τη διάγνωση της ελονοσίας από τις δομές υγείας της Λακωνίας.

Το ενημερωτικό υλικό για τα μέτρα προστασίας από τα κουνούτσια που έχει διαμορφώσει το ΚΕΕΛΠΝΟ για την φετινή εκστρατεία επικοινωνίας είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα μας (www.keeelpno.gr) για οποιαδήποτε χρήση. Οι ενημερωτικές παρουσιάσεις για τους επαγγελματίες υγείας και το κοινό είναι επίσης διαθέσιμες στην ιστοσελίδα μας. Προγραμματίζεται επίσης άμεσα η έναρξη της προβολής τηλεοπτικού βίντεο για τα μέτρα προστασίας από τα κουνούτσια στα τηλεοπτικά κανάλια εθνικής εμβέλειας κατ' αναλογία με την περίοδο μετάδοσης 2011.

Όπως επίσης γνωρίζετε, με τη συνδρομή των ειδικών από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο συμμετείχαμε στην ενημέρωση/εκπαίδευση των αδειοδοτημένων επαγγελματιών για εντομοκτονίες της ΠΕ Λακωνίας στα θέματα υπολειμματικών ψεκασμών εσωτερικών χώρων. Παράλληλα, με τη συνδρομή του εμπειρογνώμονα του CDC, ΗΠΑ και του ΠΟΥ (Dr WG. Brogdon), έγινε η εκπαίδευση των εποπτών υγείας πάνω στα θέματα της αντοχής των κουνουπιών και των υπολειμματικών ψεκασμών εσωτερικών χώρων. Η επίσκεψη του Dr Brogdon ήταν εξαιρετικής σημασίας.

καθώς αφ' ενός μας διαβεβαίωσε για το υψηλό επίπεδο των εφαρμοζόμενων διαδικασιών εντομολογικής επιτήρησης στα διάφορα μέρη που επισκέφθηκε (Λακωνία, Θήβα, Μαραθώνας, Ορχομενός), και των προνυμφοκτονιών που πραγματοποιούνται στο Δήμο σας, ενώ αφ' ετέρου έθεσε σοβαρά την πιθανότητα της έκθεσης των εγχώριων κρουσμάτων (Ελλήνων) κατά κύριο λόγο εκτός οικίας.

Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι μετά τη διάγνωση του πρώτου εγχώριου κρούσματος ελονοσίας για την περίοδο μετάδοσης 2012 στο Δήμο σας (5/7/12), η εισήγηση των εμπειρογνημόνων του ΚΕΕΛΠΝΟ αλλά και του επισκέπτη ειδικού Dr Brogdon, συνιστά περιορισμένης κλίμακας υπολειμματικούς ψεκασμούς εσωτερικών χώρων στο Δήμο Ευρώτα. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με τις εισηγήσεις που έχω λάβει, οι ψεκασμοί θα αφορούν κατά κύριο λόγο τα καταλύματα των μεταναστών από ενδημικές για την ελονοσία χώρες. Παρακαλούμε όπως 1) συνδράμετε τον ανάδοχο του συγκεκριμένου έργου, ο οποίος θα επιλεγεί συντομα, στην διερεύνηση των εγκαταστάσεων αυτών, σύμφωνα με τα αρχεία που τηρεί η υπηρεσία σας και 2) συνδράμετε στην ενημέρωση των κατοίκων σχετικά με τις δράσεις αυτές, επικουρικά με το προσωπικό του ΚΕΕΛΠΝΟ που εργάζεται στην περιοχή σας.

Ταυτόχρονα θα ήθελα να θέσω υπόψη σας ότι το ΚΕΕΛΠΝΟ ενδέχεται να προβεί σε οροεπιδημιολογική μελέτη για αντισώματα ελονοσίας στον Ελληνικό πληθυσμό του Δήμου Ευρώτα, καθώς αντιμετωπίζει συνεχιζόμενα ερωτήματα και αμφιβολίες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο ως προς τη μετάδοση της ελονοσίας ανάμεσα στον Ελληνικό πληθυσμό και τον πληθυσμό των μεταναστών εργατών στη περιοχή σας. Θέλω να πιστεύω ότι θα υποστηρίξετε και αυτή τη δράση μας, που σκοπό έχει την διευκρίνιση της μετάδοσης της νόσου, η οποία κατά τη άποψή μας εισήχθη στην περιοχή σας από τους μετανάστες και δεν είναι εγκατεστημένη στον ελληνικό πληθυσμό.

Τέλος, θα ήθελα για μία ακόμη φορά να σας ευχαριστήσω για την παροχή της δυνατότητας διαμονής του προσωπικού του ΚΕΕΛΠΝΟ στον Δημοτικό Ξενώνα Γερακίου, ενώ ευελπιστούμε στη συνεχιζόμενη συμμετοχή, συνεργασία και υποστήριξή σας στις δράσεις μας, ώστε να επιτευχθεί ο κοινός μας στόχος η αποτροπή της επανεγκατάστασης της ελονοσίας στον Δήμο Ευρώτα μέσα στα επόμενα χρόνια.

Είμαστε στη διάθεσή για ερωτήσεις και διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,

Η Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.

Καθηγήτρια Τζ. Κρεμαστινού

Εσωτερική Διανομή:

- Γρ. Προέδρου
- Γρ. Διευθυντή
- Τμ. Διοικητικού Συντονισμού
- Τμ. Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης
- Γρ. Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές

Κοινοποίηση:

1. ΓΓ Δημόσιας Υγείας, κος Α. Δημόπουλος
2. ΓΔ Δημόσιας Υγείας, υπόψη κας Α. Κυρλεση
3. Διευθυνση Δημόσιας Υγιεινής, υπόψη κου Κ. Συρου
4. Πρόγραμμα ΕΣΠΑ, υπόψη Αν. Καθ. Κου Χ. Χατζηχριστοδούλου
5. ΓΧΣ-Ελληνικό Τμήμα, υπόψη κου Α. Βεΐζη

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2012

ΘΕΜΑ: Αναφορά δράσης των Γιατρών Χωρίς Σύνορα στο Δήμο Ευρώτα για την ελονοσία

Όπως γνωρίζετε, από τις αρχές Απριλίου 2012 η ομάδα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα και σε συνεργασία με το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων διενεργεί πρόγραμμα ελονοσίας στην περιοχή του Δήμου Ευρώτα. Η ομάδα απαρτίζεται από 6 άτομα εκ των οποίων ένας είναι διεθνής εθελοντής. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα στηρίζεται από 2 γιατρούς, έναν τεχνικό εργαστηρίων, έναν τεχνικό και 2 διερμηνείς.

Δράσεις

Η ομάδες διενεργούν καθημερινά περιοδικές επισκέψεις σε καταλύματα μεταναστών από ενδημικές χώρες καθώς και στον πληθυσμό των Ρομά, κατά τη διάρκεια των οποίων γίνονται θερμομετρήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο διαγνώστηκαν πέντε άρρωστοι με ελονοσία, ένας εκ των οποίων από χώρα μη-ενδημική για την ελονοσία και τέσσερις από ενδημικές χώρες. Τα δύο πρώτα κρούσματα διαγνώστηκαν στις αρχές Απριλίου και νοσηλεύτηκαν στο Γ.Ν. Σπάρτης. Θεωρείται πως είναι κρούσματα του 2011 με καθυστερημένη επώαση, μιας και οι θερμοκρασίες που επικρατούσαν τότε στην περιοχή δεν ευνοούσαν την ανάπτυξη και μετάδοση της ελονοσίας. Τα υπόλοιπα τρία κρούσματα διαγνώστηκαν στα τέλη Ιουνίου με τη χρήση τεστ ταχείας διάγνωσης και μετέπειτα επιβεβαίωση με μικροσκοπική εξέταση ενώ δεν χρειάστηκαν νοσηλεία.

Στα πλαίσια της διερεύνησης εστίας κρούσματος έγιναν συνολικά 5 διερευνήσεις με 180 αιμοληψίες σε μετανάστες από ενδημικές χώρες και μετέπειτα εξέταση με τεστ ταχείας διάγνωσης και μοριακές τεχνικές. Κανένα από αυτά τα δείγματα δεν βρέθηκε θετικό για ελονοσία. Ομάδα των ΓΧΣ και του ΚΕΕΛΠΝΟ επισκέφθηκε 25 σπίτια ατόμων από μη ενδημικές χώρες με 67 διαμένοντες και έλεγξε για πυρετό ενώ ενημέρωσε για τα συμπτώματα της ελονοσίας και τη σημασία της έγκαιρης διάγνωσης. Τα ίδια οικήματα παρακολουθούνται στενά για ένα μήνα είτε με περιοδικές επισκέψεις είτε με προσωπικά τηλεφωνήματα.

Παράλληλα γίνονται επιμορφωτικές ομιλίες στο ευρύ κοινό με σκοπό την ενημέρωσή τους για την ελονοσία και τις μεθόδους προστασίας από τα κουνούπια, με τον πρώτο κύκλο να έχει λήξει αισίως μέσα στον Ιούνιο. Ο δεύτερος κύκλος θα ακολουθήσει στο επόμενο χρονικό διάστημα. Στον πρώτο κύκλο έγιναν 21 ενημερώσεις στις κοινότητες του δήμου σας τις οποίες παρακολούθησαν πάνω από 390 άτομα.

Κατά τη διάρκεια των περιοδικών επισκέψεων σε καταλύματα παρέχονται υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και παραπομπές σε δευτεροβάθμια νοσοκομεία. Κατά τη χρονική περίοδο της αναφοράς εξετάστηκαν 249 άτομα και παραπέμφθηκαν 9 σε νοσοκομεία για περαιτέρω διερεύνηση

και αντιμετώπιση. Οι κύριες παθολογικές καταστάσεις που αντιμετωπίστηκαν ήταν λοιμώξεις του αναπνευστικού, δερματικές και μυοσκελετικές παθήσεις.

Τον Ιούνιο ξεκίνησε η διανομή υλικού προστασίας από τα κουνούπια σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, όπως καπνογόνες σπείρες, ηλεκτρικές συσκευές και εντομοαπωθητικές ταμπλέτες μια δράση που θα συνεχίσει καθόλη τη διάρκεια της περιόδου των κουνουπιών. Επίσης, ξεκίνησε η διανομή θερμομέτρων ανά οικία.

Στους παρακάτω πίνακες φαίνονται συνοπτικά οι δραστηριότητες των Γιατρών Χωρίς Σύνορα

Πίνακας 1: Τύπος δράσης και αποτελέσματα κατά την περίοδο Απριλίου – Ιουνίου 2012, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Δήμος Ευρώτα Λακωνίας

Τύπος δράσης	Απρίλιος	Μάιος	Ιούνιος	Σύνολο
Θερμομετρήσεις	440	1070	1440	2950
Υποπτα περιστατικά	5	29	38	72
Ασθενείς ελονοσίας	2	0	3	5
Τεστ ταχείας διάγνωσης	2	29	38	69
Μικροσκοπικές εξετάσεις	3	4	33	40
Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (πρώτη διάγνωση και μετέπειτα παρακολούθηση)	36	107	106	249
Παραπομπές σε δευτεροβάθμια νοσοκομεία	0	3	6	9
Ενημερώσεις πληθυσμού	4	11	6	21
Ατομα που παρακολούθησαν		300	89	389
Διανομή αντικουνουπικών μέσων				
Καπνογόνες Σπείρες (των 10 τεμαχίων)	0	0	560	560
Ηλεκτρικές συσκευές εντομοαπωθητικών	0	0	161	161
Ταμπλέτες ηλεκτρικών συσκευών (των 30 τεμαχίων)	0	0	161	161

Πίνακας 2. Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και παθήσεις κατά την περίοδο Απριλίου – Ιουνίου 2012 Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Δήμος Ευρώτα Λακωνίας

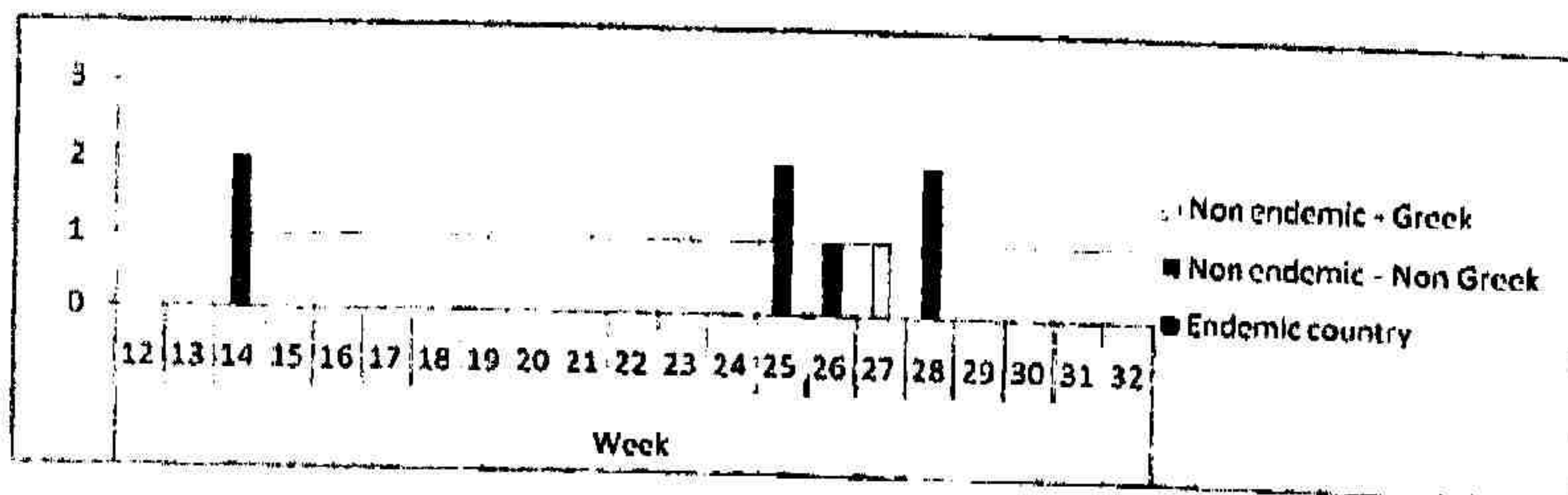
Παθήσεις	Απρίλιος 2012		Μάιος 2012		Ιούνιος 2012		Σύνολο	
	Αριθμός	%	Αριθμός	%	Αριθμός	%	Αριθμός	%
Ελονοσία	2	5.3%	0	0%	3	3.3%	5	2.3%
Γαστρεντερίτις	0	0%	0	0%	3	3.30%	3	1.4%
Παθήσεις γαστρεντερικού συστήματος	1	2.6%	4	4.7%	3	3.3%	8	3.7%

Λοιμώξεις ανώτερου αναπνευστικού	6	15.8%	12	14.0%	11	12.1%	29	13.5%
Λοιμώξεις κατώτερου αναπνευστικού	3	7.9%	3	3.5%	2	2.2%	8	3.7%
Δερματικές παθήσεις	9	23.7%	31	36.0%	25	27.5%	65	30.2%
Μυοσκελετικές παθήσεις	13	34.2%	13	15.1%	14	15.4%	40	18.6%
Οδοντιατρικές παθήσεις	1	2.6%	4	4.7%	2	2.2%	7	3.3%
Κεφαλαλγία	1	2.6%	1	1.2%	0	0.0%	2	0.9%
Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα	0	0.0%	1	1.2%	1	1.10%	2	0.9%
Καρδιαγγειακές παθήσεις	0	0.0%	2	2.3%	0	0.00%	2	0.9%
Ψυχολογικά/ψυχιατρικά συμπτώματα	0	0.0%	4	4.7%	8	8.8%	12	5.6%
Τραύμα	0	0.0%	2	2.3%	3	3.3%	5	2.3%
Άλλα	2	5.3%	9	10.5%	16	17.6%	27	12.6%
Σύνολο	38	100%	86	100	91	100	215	100.0%

Οι δράσεις μας συνεχίζονται και για τους επόμενους μήνες ενώ από τις αρχές του Ιουλίου έχει ξεκινήσει κύκλος εκπαιδεύσεων των υγειονομικών στη διενέργεια των γρήγορων διαγνωστικών τεστ (Κέντρο Υγείας Βλαχιώτη, Νοσοκομείο Σπάρτης και Μολάων) καθώς και στις μικροσκοπικές διαγνωστικές μεθόδους ανοσοφθορισμού και παχιάς/λεπτής σταγάνας (Μικροβιολογικά εργαστήρια Σπάρτης και Μολάων). Επιπλέον, το νοσοκομείο των Μολάων θα εξοπλιστεί με ένα φασματοφωτόμετρο και τα αντίστοιχα αντιδραστήρια για τη μέτρηση του ενζύμου G6PD (γλυκοζο 6 φωσφορική δευδρογενάση), εξέταση απαραίτητη πριν την έναρξη της θεραπείας εκρίζωσης του παρασίτου της ελονοσίας με πριμακίνη.

Συγκεκριμένα, στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου έχουν εκπαιδευτεί συνολικά 67 υγειονομικοί στη Λακωνία στη χρήση των γρήγορων διαγνωστικών τεστ, ενώ για την περιοχή του Ευρώτα έχουν διαγνωστεί από τις ομάδες μας 3 επιπλέον περιστατικά ελονοσίας, ένα εκ των οποίων σε άτομο ελληνικής υπηκοότητας και 2 σε άτομα με καταγωγή από ενδημικές χώρες. Για τα κρούσματα αυτά έγινε ήδη διερεύνηση εστίας με συλλογή 13 δειγμάτων αίματος και 29 κατ'οίκον επισκέψεις (101 διαμέμοντες). Στο γράφημα 1 φαίνονται τα περιστατικά ελονοσίας σύμφωνα με την εβδομάδα διάγνωσης και την περιοχή καταγωγής:

Γράφημα 1. Περιστατικά ελονοσίας στο Δήμο Ευρώτα ανά εβδομάδα και κατηγορίες καταγωγής, 2012

Θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την συνεργασία . Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση ,

Απόστολος Βεΐζης

Υπεύθυνος Προγραμμάτων